

Retten i Lyngby

År 2001 den 10. december kl. 9.30 blev Lyngby rets 3. afdeling sat på Hummeltoftevej 12, Sorgenfri, af dommer Niels Viltoft.

Der foretoges:

BS 3-1406/2000
Sammenslutningen af
Medlemmer af IBM Pensionsfond
Sschåffersvej 6
2970 Hørsholm
som mandatar for
Arne E. Jensen
Klintevej 18
2700 Brønshøj
mod
IBM Pensionsfond
Nymøllevej 91
2800 Lyngby

For og med sagsøger mødte advokat Henrik Christrup, der fremlagde stævning, replik, påstandsdokument med bilag 1-8 og nedlagde påstand som i påstandsdokumentet.

For sagsøgte mødte advokat Henrik Holm-Nielsen, der fremlagde svarskrift, duplik, påstandsdokument, bilag A-AT og nedlagde påstand som i svarskriftet.

Advokat Holm-Nielsen fremlagde en ekstrakt på 82 sider af sagens bilag udarbejdet til brug for domsforhandlingen.

Advokat Christrup forelagde sagen.

Der blev behørigt formånet afgivet vidneforklaring af::

1. Jørgen Erik Olsen
2. Per Haldbo
3. Aksel Olsen
4. Per Graae

Sagen blev udsat til den 11. december kl. 9.30.

Retten
blev hævet kl. 14.50.

Protokolleringen af forklaringerne skete, efter at parterne havde forladt retten.

Bevisførelsen.

I det omfang, der i det følgende er henvisninger til ikke et bilag men en side, er henvisningen til den af advokat Holm Nielsen ved domsforhandlingens begyndelse fremlagte ekstrakt, hvori han har samarbejdet bilagene. Ekstrakten er på 82 sider og er foran benævnt "IBM".

Vidnet Jørgen Erik Olsen har forklaret, at han blev ansat i IBM den 1. maj 1959 som tekniker. Fra 1967 var han cheftekniker. I 1984 blev han chef for hele den tekniske afdeling. Han gik på pension i 1991. I 1984 - 1988 var han medlem af pensionsfondens bestyrelse. I 1982- 1991 var han medarbejdervalgt repræsentant i IBM 's bestyrelse. Han var medlem af mandataren fra begyndelsen og af dens bestyrelse.

Vidnet har hørt, at reguleringsordningen forudsatte, at IBM havde råd til at fortsætte med at regulere. Da IBM i december 1990 ønskede at skille sig af med en række medarbejdere, holdt IBM nogle focusmøder. Vidnet hørte på mødet den 3. december 1990 personaledirektør Per Haldbo love, at pristalsreguleringen ville fortsætte. Han viste på en overhead, hvorledes der var blevet reguleret i den forløbne tid og sagde, at reguleringen ville fortsætte. Per Haldbo sagde også, at direktør Frank Petersen stod bag tilsagnet.

Ad bilag 5:

Det var tallene fra bilag 5, der var grundlag for den graf vedrørende udviklingen i pensionen, som Per Haldbo henviste til. Formålet var at få ansatte til selv at sige op. De tilstedeværende så planchen og hørte Haldbo sige det, men det blev ikke nærmere drøftet. Focusmøderne var for ledere på alle niveauer. Reguleringen af pensionen var sket regelmæssigt med 2 års mellemrum. Man sagde i Pensionsfondens bestyrelse, at man flyttede tidspunktet fra den ene periode til den anden, således at der ikke gik nøjagtigt 2 år. Det ville se så automatisk ud, at man havde krav på reguleringen. Det var IBM, der bestemte alt vedrørende reguleringen og bestyrelsen i pensionsfonden stillede ikke krav.. Vidnet havde selv 6 chefer, der rapporterede til ham. Vidnet har forklaret dem, hvad han havde hørt, når de spurgte ham selv. Reguleringen ophørte i 1992. Da reguleringen udeblev i 1994, forklarede IBM, at arbejdsmarkedsbidraget som var blevet gennemført i forbindelse med skattereformen bevirkede, at pensionisterne nu var så godt stillet, at en regulering ikke var nødvendig.

Ad bilag 5 :

Forbeholdene stod ikke på den planche, der blev vist på focusmødet. Forbeholdet på side 37, linie 15 "råd til det" blev heller ikke taget af Per Haldbo. Vidnet ved, at sagsøgte nogle gange opfordrede ansatte til selv at tegne yderligere pensionsordninger. Begrundelsen var, at pensionen var lav, men

ikke at den ikke ville blive dyrtidsreguleret. Vidnet mener, at dyrtidsreguleringen ikke skete fuldt ud, men vidnet var ikke klar over, hvordan reguleringen skete. Vidnet vidste, at de med de højeste pensioner blev reguleret lidt mindre end de lavere.

Vidnet vidste, at reguleringen skulle godkendes i Paris. Det danske Selskab orienterede om pristallets udvikling i Danmark og fik så senere godkendt en regulering fra Paris.

Ad bilag 8 :

Vidnet kendte ikke bilaget dengang, men vidste at det skulle godkendes. Vidnet har efter sin pensionering deltaget 2-3 gange i de årlige møder i pensionsfonden. Vidnet har derudover modtaget beretning og referater fra pensionsfondens møder. Vidnet hørte først i 1998, at grunden til at der ikke bliver reguleret, var forklaringen med arbejdsmarkedsbidraget.

Ad side 64 -66.

Vidnet blev bekendt med dette bilag i 1997 eller 1998. Vidnet reagerede ikke overfor sagsøgtes ledelse, men spørgsmålet blev taget op på pensionsfondens møde i 1998.

Vidnet Per Haldbo har forklaret, at han blev ansat i IBM den 1. februar 1965; at han blev personalechef den 1. juli 1990 til den 1. januar 1995, at han arbejdede for IBM i udlandet i 1995 og 1996 og at han blev pensioneret den 1. januar 1997. Vidnets seneste titel var vicedirektør.

Vidnet forklarede om IBM, at det var IBM i Danmarks ambition at være det bedste firma i Danmark, et firma, der også levede op til mundtlige løfter og tilsagn. Pristalsreguleringen var bekendt for de ansatte. Pensionerne blev pristalsreguleret fra begyndelsen. Det lå i luften, at sådan skulle det være og fortsætte. Forbeholdene er selvsagt hørt af deltagerne på årsmøderne i pensionsfonden, men der deltog kun op til 300 mennesker og der var 2000 ansatte. Årsagen til, at pristalsreguleringen ikke var garanteret var, at sagsøgtes eksistens ikke måtte bringes i fare.

I 1990 ønskede IBM at skille sig af med en række medarbejdere. Årsagen var, at der simpelthen var for mange ansatte. Der blev i den anledning afholdt nogle focusmøder. Vidnet viste på et møde den 3. december 1990 hvor ansatte var bedt om at komme til stede bilag 5 på en planche. Der deltog 3-400 ansatte i mødet. Vidnet ville vise, at pensionerne hidtil var blevet dyrtidsreguleret. Vidnet og de andre ledere var ikke i tvivl om, at reguleringen skulle fortsætte som hidtil. Der blev ikke stillet nærmere spørgsmål hertil på mødet, hvilket formentlig skyldtes ledelsens autoritet. Vidnet husker ikke den på bilag 6 viste graf. Vidnet holdt sit indlæg på mødet den 3. december 1990 efter et manuskript, som var godkendt af den administrerende direktør Frank Petersen. Frank Petersen havde ikke godkendt hvert ord i manuskript-

tet, men holdningen herunder, at alle forventede, at sagsøgte fortsat ville dyrtidsregulere pensionerne. Vidnet havde aldrig forestillet sig, at sagsøgte ensidigt ville indstille reguleringen.

Ad bilag 8:

Vidnet kendte det ikke, medens han var ansat, men han var bekendt med, at der var en procedure for ting, som skulle godkendes i Paris. IBM bad i 1994 om, at pensionsfonden blev lukket. IBM var blevet nervøs for tilsagnsordningen og ønskede en ændret pensionsordning med indbetalinger fra både lønmodtagere og IBM. Vidnet, som var personalechef, protesterede og argumenterede for, at kassen skulle fortsætte for de, som var medlemmer. Dette accepterede IBM, men kassen blev lukket for nye medlemmer. Årsagen til, at man undlod at bede om regulering i 1994 var, at man ikke ønskede, at irritere IBM yderligere. I 1995 og 1996 var han i Italien, hvorfor han ingen berøring havde med IBM i Danmark. Da han selv skulle gå på pension, spurgte han om hans egen pension blev reguleret, hvilket blev bekræftet. Årsagen til, at spørgsmålet iøvrigt først blev taget op i 1998, var vistnok argumentet med arbejdsmarkedsbidraget.

Ad side 50 :

Vidnet bekræftede, at bilag A F var hans talepapir ved et indlæg i pensionsfonden. Vidnet mener med "turbulens" at IBM havde fået ny ledelse, og derudover gik det tilbage til krisen 1990 med afskedigelserne. Krisen var i USA, men ikke i Danmark.

Ad side 51 linie 5:

Det var noget helt nyt, at IBM afskedigede medarbejdere inden de havde nået pensionsalderen.

Ad side 52 foroven: Den omtalte risiko kunne ikke udelukkes.

Ad side 53: Vidnet husker ikke, at ansatte tidligere skulle være opfordret til at supplere pensionen ud fra det synspunkt, at det ikke var givet, at den ville blive reguleret.

Ad side 58: Vidnet husker ikke referatet..

Ad side 59: "Eventuelt". Vidnet mener ikke, at nogen spurgte til regulering af de aktuelle pensioner.

Vidnet Aksel Olsen har forklaret, at han blev ansat i IBM den 1. april 1964, at han var fondchef fra engang i 1985 og indtil han blev pensioneret den 1. juli 1997.

Vidnet vidste ikke meget om regulering af pensionerne. Dette spørgsmål hørte under personaleafdelingen. Vidnet indsamlede de pristal, som perso-

naleafdelingen skulle sende videre som grundlaget for dyrtidsreguleringen. Vidnet har hørt, at IBM som argument for ikke at dyrtidsregulere pensionerne, har henvist til pensionisternes bedre stilling efter skattereformen og indførelsen af arbejdsmarkedsbidrag, som pensionister ikke skulle betale. Vidnet blev ofte af pensionister spurgt: Hvornår reguleres pensionerne igen, men vidnet henviste altid sådanne spørgsmål til personaleafdelingen.

Vidnet vidste, at reguleringen af pensionerne skulle godkendes i udlandet. Det stod i Financier Letter svarende til bilag 8. Vidnet havde indtryk af at dyrtidsreguleringen var 100 %.

Ad side 30:

Vidnet har ikke tænkt over den lavere regulering af pensioner over et vist niveau..

Ad side 48 :

Vidnet ved ikke, om det var sædvanligt, at overførslen kom fra overdækningen. Vidnet har ikke set brevet før.

Vidnet har deltaget i det årlige medlemsmøde i pensionsfonden. Vidnet erindrer ikke drøftelser om, hvorfor der ikke bliver reguleret på årsmødet.

Ad side 62, pkt. 2:

Det er en korrekt beskrivelse, således som vidnet husker mødet. Vidnet har ikke hørt, at sagsøgte generelt har lovet, at pristalsregulering ville ske. Det skete bare indtil 1992.

Vidnet Per Graae har forklaret, at han blev ansat i IBM i 1970. I 1972 blev han første chefjurist, hvilket han var til hans fratræden i 1999. Den juridiske afdeling bestod af 1-3 jurister.

Vidnet var første gang dirigent på generalforsamlingen i pensionsfonden den 31. marts 1978. Vidnet var derefter, bortset fra 2 år, dirigent ved generalforsamlingerne indtil 1998. Vidnet forklarede om IBM- NYT, at bladet gik til alle ansatte.

Ad side 28:

Der er tale om en journalistisk bearbejdning af Franks redegørelse. Vidnet ved ikke, om den svarer til, hvad Frank sagde.

Ad side 30:

Vidnet prøvede altid at lave et dækkende, men kort referat. Vidnet husker ikke mødet.

Ad side 22:

Vidnet ved ikke, hvorfor han skulle deltage i mødet. Vidnet vidste, at alt skulle godkendes udenfor Danmark, men ikke hvor.

Ad side 58 og 59:

Hvis nogen havde foreslået, at de igangværende pensioner skulle reguleres, ville det være blevet refereret.

Ad side 62:

Der var ikke andre spørgsmål vedrørende regulering end det refererede om Jacob Rehling.

Ad side ⁶⁹9, andet afsnit:

De ansatte vidste, at IBM ændrede pensionsbetingelserne rundt omkring i verden. Derfor kom spørgsmålet op hvilken beskyttelse man havde i Danmark. Vidnet ville have registreret eventuelle andre spørgsmål desangående.

Ad side 70 pkt 7:

Vidnet ved, at IBM adskillig gange har opfordret de ansatte til at supplere med private pensionsordninger, men vidnet husker ikke noget nærmere herom.

Ad side 77 :

Vidnet mener, at det samme er udtrykt på årsmøder, men vidnet husker ikke dette nøjagtigt.

I forbindelse med afskedigelserne i 1990 havde vidnet 3 samtaler med folk, som ønskede en aftrædelsesordning. De fik en pakke med informationer, herunder om pensionsforholdene. Vidnet har ikke nævnt noget om regulering, men vidnet blev heller ikke spurgt herom. Disse tre havde ingen illusioner om regulering. Vidnet kender ingen ledende medarbejdere, der skulle have lovet regulering. .

Vidnet var ikke involveret i diskussionen om regulering, efter at der ikke var blevet reguleret i 1992. Vidnet mener ikke at nogen mente, at sagsøgte var forpligtet til at regulere. Vidnet var heller ikke involveret i drøftelserne forud for den genoptagne regulering i 1999.

År 2001 den 11. december kl. 9.30 blev Lyngby rets 3. afdeling sat på Hummeltoftevej 12, Sorgenfri, at domme Niels Vilttoft.

Der foretoges:

BS 3-1406/2000
Sammenslutningen af

Medlemmer af IBM Pensionsfond
Schåffersvej 6
2970 Hørsholm
som mandatar for
Arne E. Jensen
Klintevej 18
2700 Brønshøj
mod
IBM Pensionsfond
Nymøllevej 91
2800 Lyngby

For og med sagsøger møder advokat Henrik Christrup.

For sagsøgte mødte advokat Henrik Holm-Nielsen.

De tidligere fremlagte bilag var til stede.

Der blev behørigt formanet afgivet forklaring af:

1. Frank Petersen
2. Henrik Nyegaard
3. Peter Gerlow
4. Viggo Høyer
5. Kurt Kjær
6. John Rosengaard

Sagen udsat til den 12. december 2001 kl. 9.30.

Retten hævet kl. 14.50.

Protokollatet er sket efter, at parter og vidner har forladt retten.

Vidnet Frank Gerhard Petersen har forklaret, at han blev ansat i IBM den 1. maj 1957, at han var administrerende direktør i perioden 1980-1991, chef for IBM Nordic fra 1991 til 1994, og at han blev pensioneret i 1994. Han var medlem af bestyrelsen for IBM Danmark fra 1982- 1996, fra 1991-1996 som formand. Han var formand for pensionsfonden i den periode, da han var administrerende direktør .

Vidnet har forklaret, at pristalsreguleringen skulle godkendes af moderselskabet. Pristalsreguleringen skete via personalekontoret. Det var bevidst, at pristalsreguleringen ikke skete med bestemte intervaller. Den skete rutinemæssigt i vidnets direktørtid. En af gangene skete reguleringen kun op til et vist niveau, ellers var der fuld pristalsregulering af pensionerne. Det blev nævnt i breve til ansatte, at der ikke var nogen garanti for pristaltreguleringen, men vidnet forventede bestemt, at det ville fortsætte, med mindre sels-

kabet stod i en kritisk, vanskelig situation.

Ad side 28:

Vidnet vedkender sig at have sagt sådan, selvom han ikke husker det. Vidnet mener ikke, at han på noget tidspunkt direkte har sagt, at pristaltreguleringen ville fortsætte, da vidnet vidste, at reguleringen hver gang skulle godkendes.

Vidnet har den 13. september 1998 sagt til sin efterfølger som administrerende direktør, at det var kritisabelt, at man i nogle år ikke havde reguleret. Der var også ændret noget ved regnskabsprincipperne. Man ændrede optagelsesprisen vedrørende obligationer og aktier med den virkning, at IBM de efterfølgende år kunne klare sig med mindre indbetalinger uden at komme i konflikt med lovgivningen. Derved skete en vis udvanding af pensionsfondsformuen, som efterfølgende ville kunne bevirke, at endnu større indbetalinger ville blive nødvendige. Vidnet har ikke villet indmeldte sig i den sagsøgende forening. Vidnet har selv i forbindelse med sin pensionering følt sig godt behandlet af IBM.

Ad bilag 5 og 6:

Vidnet erindrer ikke at have givet Haldbo ret til at vise det for medarbejderne den 3. december 1990, men da der alene er tale om historie og da der er de nødvendige forbehold, kan han godt have gjort det.

Ad side 30 "de 3 spørgsmål":

Vidnet vedstod at have svaret således. Vidnet mener, jfr. ovenfor, at det kun var den ene gang, der ikke skete fuld regulering. Vidnet husker ikke, hvor den fulde regulering stoppede, men det kan have været ved 5.000,- kr.. Vidnet mener kun, at stoppet angik en enke efter en tidligere ansat, og den pågældende var særdeles velstillet.

Ad side 37, 3 og 4. afsnit:

Det der anførte er i overensstemmelse med vidnets sigte og ønske.

Ad side 28, 2. og 3. spalte.

Der var 2 grunde til opfordringen. For det første var der ingen garanti for at dyrtidsreguleringen ville fortsætte, og for det andet udgjorde pensionen som udgangspunkt kun 45-50 % af slutlønnen. Det anførte er et retvisende referat af, hvad vidnets synspunkt var, men vidnet husker det ikke nøjagtigt i dag.

IBM tjente i en periode i begyndelsen af 90'erne -bortset fra i norden - mindre, hvilket forårsagede et ønske i IBM om, at ansatte fratrådte. Dette stred mod det tidligere princip "full employment ". Selv i 30'erne, hvor IBM var et mindre selskab, beholdt IBM ansatte, hvor alle andre fyrede. Formentlig omkring 1990 fratrådte nogle ansatte i IBM via forskellige fri-

villige ordninger.

Ad side 52:

Vidnet mener, at mænd kunne gå på tidlig pension, når de var 55 år og kvinder, når de var 50 år. Det ændredes senere til 55 år for begge grupper-

Ad side 41 - 45 - 48:

Vidnet var ikke i IBM's danske afdeling i 1992, så han ved ikke, hvorfor det i 1992 var muligt at klare sig uden egentlige indbetalinger fra IBM.

Vidnet Henrik Nyegaard har forklaret, at han blev ansat i IBM i 1966 og at han var administrerende direktør fra 1991 til 1. september 1999, hvor han gik på pension. Han var formand for pensionsfonden i den periode, hvor han var administrerende direktør. Den 30. juni 1994 lukkede den gamle pensionsordning med tilsagn fra IBM. Lønnen i den gamle ordning var afgørende for pensionens størrelse, og risikoen lå fuldt ud hos IBM. I den nye ordning med indbetalinger både fra ansatte og IBM ligger risikoen i væsentlig grad hos medlemmerne.

Ad side 53:

Denne anbefaling er givet ved adskillige lejligheder. Årsagen var for det første, at pensionen var lav i forhold til lønnen og for det andet, at der ikke var sikkerhed for en fortsat pristalsregulering. Vidnet tegnede selv en ratepension i 1992.

Begyndelsen af 1990'erne var turbulente år for IBM efter mange gode år. IBM havde i årene 1991 -1993 et underskud på mellem 15 og 16 milliarder dollars. Hvis dette var fortsat, var selskabet gået ned. IBM måtte i løbet af de pågældende år halvere antallet af ansatte fra ca. 400.000 til ca. 200.000 på verdensplan. IBM danske afdeling måtte også fyre ansatte, hvilket stred mod IBM's "full employment policy". IBM's danske afdeling måtte igennem 2 fyringsrunder. Dertil kom lønedsættelser for de ansatte for at undgå yderligere fyringer.

Ad side 71, 2. afsnit:

Pensionstillæg skulle altid godkendes udenfor Danmark. I 1997/98 skulle reguleringen godkendes i USA. IBM Danmark forsøgte i 1997/98 at få godkendt yderligere reguleringer, hvilket til sidst lykkedes. Det er ikke sikkert, at almindelige "IBMmere" vidste, at reguleringer krævede udenlandsk godkendelse.

Ad side 48 :

Vidnet ved ikke om regulering tidligere er klaret uden indbetalinger fra IBM. Reguleringen i 1999 skete efter indbetaling fra IBM.

Den manglende regulering i årene fra 1992 -1999 var forårsaget af den

ovenfor nævnte alvorlige situation, som både havde medført afskedigelser og lønedsættelser for ansatte. IBM måtte i den pågældende periode derfor også inddrage pensionisternes forhold. På grund af de økonomiske problemer og da arbejdsmarkedsbidraget både lettede pensionisterne og forøgede byrden for IBM, inddrog man reguleringen i de pågældende år.

Ad side 62, punkt 2:

Det anførte blev ikke imødegået, og der var ikke yderligere kommentarer fra de tilstedeværende.

Ad side 68, "pensionstillæg":

Det er et retvisende referat. Der blev ikke efterlyst regulering af pensionerne. Forespørgslen fra Lysthøj vedrørte frygten for at IBM senere kunne ændre sit tilsagn om at financiere pensionsordningen.

Ad side 70 fornedet til 71 foroven:

Det er et retvisende referat. Der var ikke yderligere bemærkninger vedrørende regulering.

Ad side 77 :

Vidnet har aldrig hørt medlemmer anføre, at IBM var forpligtet til at foretage regulering ved at yde pensionstillæg. Vidnet har ikke kendskab til, at ledende medarbejdere skulle have sagt, at IBM var forpligtet. Vidnet bekræftede, at IBM Danmark ikke havde underskud i de vankelige år fra 1991-1993. IBM Danmark var imidlertid en del af hele koncernen, og kunne ikke undlade at tage hensyn til hvordan det iøvrigt gik.

Om årene 1994, 1996 og 1998 forklarede vidnet, at Danmark i 1994 bad udlandet om en regulering, men at den blev afslået. Derefter fremsatte man først påny en anmodning i 1997, som førte til reguleringen i 1999.

Ad side 61: .

Det anførte vedrørende arbejdsmarkedsbidrag indgik i vidnets overvejelse, men vidnet husker ikke i hvilken rækkefølge af argumenterne for ikke at regulere, det indgik.

Vidnet Peter Gerlow blev ansat i IBM i 1967. Vidnet havde fra 1969 forskellige lederjobs, indtil han i januar 1995 blev personaledirektør. Vidnet kom i bestyrelsen i 1995 og var efter direktør Nyegaards afgang i 1999 formand for pensionsfonden. Bestyrelsen for pensionsfonden bestod dels af medlemmer udpeget af IBM dels af medlemmer valgt af de ansatte.

Ad side 30:

Vidnet mener, at der i 1984 og 1986 kun var fuld regulering op til et vist niveau. Ved reguleringen i 1999 var der heller ikke fuld regulering.

Fra begyndelsen af 90'erne havde IBM en meget turbulent periode. I årene 1991 -1993 tabte IBM 16 milliarder dollars. Antallet af ansatte blev halveret. IBM's tidligere ansættelsespolitik med "full employment " blev vistnok ophævet i 1992. Problemerne betød, at IBM i Danmark fra 1991 til 1995 afskedigede ca. 500 medarbejdere, og derudover måtte ca. 200 gå på tidlig pension. Mange personalegoder blev i de pågældende år trukket tilbage. Vidnet bekræftede, at der ikke var underskud i Danmark, men overskuddet var i de år markant mindre end tidligere.

Ad side 48 :

Vidnet har ikke før eller siden set, at regulering blev klaret via overdækning i pensionsfonden. Regulering forudsatte indbetalinger fra IBM.

Ad side 76:

Baggrunden for ordene " minus forpligtet" var, at man tidligere havde sagt det mundtligt ved mange lejligheder, men nu ville understrege det.

Pensionsfondens egen kapital er efter 11. september d.å. reduceret med 42 %.

Ad side 50:

Pensionsordningen har fra 1980 til 2000 kostet IBM ca. 900 millioner kr. . Den gennemsnitlige årlige pension udgør 223.000,- til 224.000,- kr. . Minimumspensionen er 12.000,- kr. og maximumspensionen er 1, 7 millioner kroner .

Ad side 53:

Opfordringen til at supplere pensionen er sket mange gange. Årsagen var for det første, at pensionen kun udgjorde ca. halvdelen af slutlønnen og for det andet, at der ikke var garanteret nogen pristalsregulering.

Vidnet er bekendt med, at af 1.000 medlemmer af pensionsfonden har mellem 300 og 400 private ordninger, der administreres af IBM, og at mange ansatte har andre, privatadministrerede ordninger.

Ad side 65, punkt 6," eventuelt personlige tillæg":

Vidnet var fra den 1. januar 1994 blevet ansvarlig for pensionerne efter Per Haldbo. Vidnet havde søgt IBM's nordiske afdeling om at måtte regulere pensionerne. Svaret var, at man måtte regulere, hvis det kunne klares indenfor budgettet. Hvis man skulle have reguleret pensionerne, ville det have været nødvendigt at afskedige aktive eller krævet lønnedgang hos disse. Vidnet vandt det derfor ikke forsvarligt overfor IBM at klare en regulering via pensionsfondens overdækning.

Vidnet forklarede om forløbet op til reguleringen i 1999, at det var et meget langt og sejt forløb. Ansøgningen om regulering blev først sendt til IBM's

nordiske afdeling, derfra til Paris og siden til USA. Der var flere stop i forhandlingerne undervejs. Det endte med, at IBM godkendte en regulering i februar 1999. Reguleringen var ikke fuld for de højeste pensioner.

Regulering af pensionerne har altid krævet godkendelse i udlandet men ikke nødvendigvis i USA.

Ad side 59:

Vidnet deltog i mødet, hvor de nye pensionsordninger blev præsenteret. Om "eventuelt" 3. afsnit, forklarede vidnet, at ændringen af pensionsgrundlaget ikke gav anledning til, at nogle pensionister efterlyste regulering af pensionen.

Vidnet deltog i medlemsmødet i 1995. Vidnet mener heller ikke, at nogen her efterlyste regulering.

Ad side 62, punkt 2:

Spørgsmålet fra Rehling blev ikke fulgt op af andre.

Ad side 68, "pensionstillæg" :

Referatet er retvisende. Der blev ikke efterlyst regulering af pensionerne.

Ad side 70 forneden , punkt 7 " regler om pensionstillæg":

Referatet er retvisende.

Ad side 77 :

Det er første gang, at vidnet har set nævnt at IBM skulle være retlig forpligtet til at regulere pensionerne. Vidnet er ikke bekendt med, at nogen ledende medarbejder skulle have sagt, at der var garanti for regulering. Vidnet har tværtimod hørt direktør Frank Petersen sige, at en garanti ville kunne true IBM's eksistens.

Ad side 82:

Hvis IBM skulle garantere pristalsregulering for medlemmerne af pensionsfonden, skulle IBM i dag indbetale ca. 1,25 milliarder kroner til pensionsfonden. En sådan forpligtelse ville kunne være truende for IBM. Frank Petersen havde mere ret end han kunne vide, da han i 1984 nævnte, at en garanti kunne blive en trussel for IBM's eksistens. Vidnet har videre forklaret, at IBM-Nyt sendes til alle medarbejdere og pensionister. "Personale-Nyt" sendes også til pensionister. Fra 1994 sendes ikke kun beretningen og regnskabet til pensionisterne, men også referat af betyrelsesmøder i pensionsfonden.

Om finanstilsynet forklarede vidnet, at det løbende holdes orienteret om forholdene i pensionsfonden via beretningen og regnskabet for fonden. Finanstilsynet er orienteret om denne sag. Finanstilsynet har ikke henvendt sig

om hensættelser i anledning af det mente, at IBM skulle være forpligtet til at dyrtidsregulere pensionerne.

Vidnet Viggo Høyer har forklaret, at han blev ansat i IBM i 1961. Vidnet var tekniker. Vidnet gik på pension ved udgangen af 1994. Vidnets chef var i en længere periode Jens Holm Nielsen, men de seneste år Flemming Petersen.

Flemming Petersen opfordrede engang i 1994 vidnet til at gå på pension. Vidnet, som havde været medlem af pensionsfondens bestyrelse i årene 1982 -1984 spurgte ikke Flemming Petersen om regulering af pensionerne. Vidnet var bekendt med, at pensionerne igennem alle årene var blevet pristalsreguleret, og vidnet regnede med, at reguleringen ville fortsætte. Vidnet havde, da han sad i bestyrelsen, opfordret direktør Frank Petersen til at opfordre medlemmerne til at supplere pensionen med en privat pensionsordning. Årsagen var alene, at pensionen kun udgjorde halvdelen af lønnen, men ikke, at vidnet var i tvivl om, hvorvidt pensionen ville blive dyrtidsreguleret.

Ad bilag 5 og 6:

Vidnet har hørt, at bilagene bliver præsenteret under nogle møder for de ansatte, men vidnet har ikke selv deltaget i disse møder.

Vidnet meldte sig ind i den sagsøgende forening fra begyndelsen. Vidnet begyndte i 1998 selv at drøfte den udeblevne regulering med tidligere kolleger. Vidnet har deltaget i de årlige medlemsmøder, bortset fra 1. Vidnet har i mange møder hørt spørgsmålet om regulering rejst.

Ad side 28, spalte 2 og 3 :

Vidnet husker ikke, at der i efterfølgende årlige møder blev sagt noget lignende.

Ad side 37, 39 og 44:

Vidnet husker ikke det der anførte.

Da vidnet pr. 31. december 1994 gik på pension, var han ikke klar over, at pensionerne i 1994 ikke var blevet reguleret. Vidnet blev først klar over det i 1996.

Vidnet Kurt Kjær har forklaret, at han blev ansat i IBM den 1. oktober 1959. Vidnet blev pensioneret den 30. juni 1990. Vidnet blev i 1980 chef for en salgsafdeling. Fra 1982 til 1988 var vidnet personalechef. Vidnet blev efterfulgt af vidnet Per Haldbo.

I den periode, hvor vidnet var aktiv, blev pensionerne reguleret hvert andet år, således i 1984, 1986, 1988, 1990 og 1992. Reguleringerne foregik som

en rutine. Man kunne ikke på grundlag af vedtægterne for pensionsordningen sige, at IBM var forpligtet til at regulere pensionerne, men på grundlag af praksis kunne man forvente, at reguleringen ville fortsætte. Der var tale om en klar forventning hos alle ansatte. Vidnet har ikke direkte med Frank Petersen drøftet, om ordningen var stedsevarende, men vidnet vidste, at der ikke var mulighed for at få en garanti ind i ordningen. Når vidnet blev spurgt af andre ansatte, henviste vidnet til den praksis, der havde været. Vidnet lavede i årene 1988- 1990 internationale kongresser for IBM og havde intet. at gøre med Danmark.

Vidnet var i årene 1982- 1988 medlem af pensionsfondens bestyrelse. Vidnet erindrer ikke, at man drøftede, om der kunne opnås garanti for reguleringen i år. Vidnet foretog sig ikke noget personligt, da reguleringen udeblev, da vidnet kendte vedtægterne. Vidnet har ikke hørt argumentationen med arbejdsmarkedsbidragene som argument for ikke at regulere.

Ad side 22, punkt 3 :

Vidnet kender ikke proceduren nøje, men antager, at det skulle godkendes i Paris. Vidnet havde været med til at gøre opmærksom på, at det var en god ide at supplere IBM's pension med en privat pension. De ansatte kunne anende de 5 % , som ansatte i andre firmaer selv skulle betale til en pension til at tegne en privat pension. Vidnet brugte det ikke som argument, at pensionerne ikke blev pristalsreguleret.

Ad side 28, spalte 2 og 3:

Vidnet husker ikke mødet, men er ikke uenig i det citerede. Vidnet husker ikke, at noget lignende skulle være sagt ved andre lejligheder.

Ad side 37:

Vidnet husker det ikke.

Ad side 44:

Vidnet husker det ikke.

Vidnet er ikke bekendt med, om der altid er givet fuld dyrtidsregulering.

Ad side 37:

Når pensionerne skulle reguleres, forudsatte det indbetalinger fra IBM til fonden.

Vidnet har ikke deltaget i medlemsmøder efter sin pension, men vidnet har modtaget referater af møderne. Vidnet har aldrig hørt nogen give garanti for at pensionerne ville blive reguleret.

Sagsøger har forklaret, at han blev ansat i IBM den 1. maj 1959. Han blev pensioneret den 1. december 1991. Sagsøger var fra 1980 til 1991 maskinsælger. I januar 1981 til juni samme år var sagsøger i Frankrig, hvor han

blev videreuddannet inden for logistik. Sagsøger har ikke haft personale under sig.

Sagsøger havde planlagt at gå på pension som 62-årig. Han havde tegnet en ekstra kapitalpension, da IBM's pensionsordning var lav. Sagsøger er ikke direkte blevet lovet en pristalsregulering af sin pension.

Sagsøger fik i 1991 et vink om at gå af af sin nærmeste leder. Sagsøger ringede til Jørgen Olsen, som han stoled på. Jørgen Olsen sagde, at pristalsreguleringen vil fortsætte i vor tid. Sagsøger spurgte ikke højere op i hierakiet vedrørende reguleringen, da han havde fuld tillid til Jørgen Olsen. Sagsøger blev af IBM behandlet pænt i forbindelse med sin fratræden, men er efterfølgende bitter over, at reguleringen udeblev i en periode.

Ad bilag 5 og 6:

Sagsøger har ikke set disse bilag før. Sagsøger deltog ikke i focusmøderne.

Sagsøger har kun deltaget i 1 medlemsmøde efter pensionen. Sagsøger rejste da ikke spørgsmålsom regulering.

Vidnet John Rosengaard har forklaret, at han var ansat i IBM fra 1971 - 1992. Vidnet var fra 1973 -1992 i personaleafdelingen, hvor vidnet blandt andet havde ansvaret for pensionsområdet. Indexreguleringen af pensionerne blev meget diskuteret. Ledelsen ønskede ikke at forpligte sig til en dyrtidsregulering, da omkostningerne kunne blive uoverskuelige for IBM. IBM pristalsregulerede pensionerne fra slutningen af 1970'erne hvert andet år. Der var i de første år kun få pensionister. Der var en voldsom inflation, og IBM tjente godt. I slutningen af 1980'erne og i begyndelsen af 1990'erne var IBM i betydelige økonomiske vanskeligheder. IBM lavede i den forbindelse aftale om fratræden med ansatte og foretog også egentlige afskedigelser.

Ad side 28:

Vidnet husker ikke, om han deltog idet møde. Vidnet mener, at referatet er dækkende for den almindelige holdning og opfattelse. Spørgsmålet om regulering og spørgsmålet om at tegne ekstra pensioner har været fremme ved mange lejligheder. Begrundelserne for opfordring hertil var dels, at pensionen kun udgjorde halvdelen af lønnen og dels, at der ikke var nogen garanti for en pristalsregulering.

Ad side 30, de 3 spørgsmål og svar:

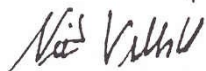
Det var bevidst, at ledelsen svarede sådan. Ledelsen ønskede at undgå at skabe falske forventninger. Vidnet har aldrig hørt, at IBM skulle have følt sig forpligtet til at regulere hvert andet år.

De regelmæssige reguleringer i årene til og med 1992 var ikke udtryk for en

forpligtelse fra IBM's side, men alene for, at man fulgte med. Vidnet husker ikke at have deltaget i overvejelser om, hvorvidt man skulle tage forbehold om at IBM ikke var forpligtet til fortsat at regulere, når der skete reguleringer. Baggrunden for, at der ikke blev taget forbehold, var ikke, at man ønskede at undgå personaleproblemer. Vidnet har flere gange drøftet spørgsmålet om regulering med direktør Frank Petersen, der var opmærksom på, at IBM skulle undgå at skabe en præjudice for regulering hvert andet år.

Sagen blev herefter udsat til den 12. december kl. 9.30.

Retten hævet.

Niels Viltoft.

År 2001 den 12. december kl. 9.30 blev Lyngby rets 3. afdeling sat på Hummeltoftevej 12, Sorgenfri, at domme Niels Viltoft.

Der foretoges:

BS 3-1406/2000
Sammenslutning af
Medlemmer af IBM Pensionsfond
Schåffersvej 6
2970 Hørsholm
som mandatar for
Arne E. Jensen
Klintevej 18
2700 Brønshøj
mod
IBM Pensionsfond
Nymøllevej 9J
2800 Lyngby

For og med sagsøger møder advokat Henrik Christrup.

For sagsøgte mødte advokat Henrik Holm-Nielsen.

De tidligere fremlagte bilag var til stede.

Der blev behørigt formanet afgivet forklaring af:

1. Niels D. Nilsson.
2. Kurt Strange Bruun
3. Jørgen Rus

Sagen blev procederet.

Retten optog sagen på en skriftlig tilkendegivelse.

Retten hævet.

Protokollatet er sket efter at vidnerne forlod retten.

Civiløkonom Niels D. Nilsson har forklaret, at han blev ansat i IBM i april 1962 og pensioneret i marts 1994. Vidnet arbejdede med administration og økonomi. Fra 1975 til 1981 var vidnet ansvarlig for regnskaber. Fra 1981 til 1994 var vidnet økonomichef på softwarefabrikken i Allerød.

Finansafdelingen havde det overordnede ansvar for, at der var penge nok i pensionsfonden. Personaleafdelingen havde det direkte arbejde med pensionsfonden. Der var blandt de ansatte stor interesse for, at fonden blev bygget op, således at der ville være penge nok til pensionerne. Vidner havde som finansmand med beregningerne til fonden at gøre. Disse beregninger blev foretaget dels i Danmark og dels i USA. Hvis beregninger udviste forskellige beløb, blev det højeste beløb indbetalt til pensionsfonden. Vidner har ikke været med idet direkte arbejde, som foregik i personaleafdelingen.

IBM's ledelse har offentligt altid sagt, at der ikke var noget krav om pristalsregulering af pensionerne. I manualerne for finanserne er det altid blevet nævnt, at der skulle foretages beregning af, om der var penge nok til pristalsregulering af pensionerne. Vidnet havde bestemt regnet med, at pensionerne ville blive reguleret, med mindre der indtraf en katastrofe. Vidnet mener, at alle i hans afdeling forventede det samme. IBM har altid udvist en ægte interesse for pensionisternes forhold.

Ad bilag 5 :

Vidnet husker ikke at have set dette, som ligger før den tid, hvor vidnet selv var interesseret i pensionsforhold. Det er blevet sagt meget bastant, af IBM's ledelse, at der ikke var nogen pligt til pristalsregulering. Vidnet tror, at IBM - men forsigtigt - har brugt argumentet om regulering, når ansatte skulle overtales til at gå før tiden, men vidnet har ikke direkte hørt nogen sige det. Da vidnet i 1994 selv gik på pension, blev grundlaget for beregningen af pension reguleret opad. Vidnet interesserede sig på denne baggrund ikke for, om der var sket nogen regulering af pensionerne i 1994.

Ved et medlemsmøde i pensionsfonden i 1997 fremsatte Henrik Nyegaard nogle bemærkninger om arbejdsmarkedsbidraget. Vidnet opfattede bemærkningen som et signal om, at der kunne forventes en kommende regulering. De manglende indsigelser imod reguleringen af pensionerne i 1994, 1996 og 1998 må også tilskrives pensionisternes loyalitet overfor IBM. IBM burde have skrevet personligt til hver enkelt pensionist, når der ikke skete regule-

ring af pensionen.

Vidnet er bekendt med at IBM i begyndelsen af 90-erne kæmpede en hård kamp, men vidnet fornemmede det ikke som en katastrofe. Vidnet opfattede det ikke således, at mange folk blev fyret, men der blev strammet op, således at ansatte, der ikke fungerede tilfredsstillende, blev afskediget. IBM opfordrede ansatte til at tegne private forsikringer, fordi pensionen kun lå på knap halvdelen af lønnen. Vidnet har ikke hørt andre begrundelser for at tegne private pensionsordninger, herunder ikke, den manglende dyrtidsregulering.

Ad side 28, spalte 2 og 3:
Det er sikkert sagt ved flere lejligheder.

Vidnet Kurt Strange Bruun har forklaret, at han blev ansat i IBM i maj 1969 primært i marketingafdelingen. Vidnet er nu beskæftiget med indkøb. Vidnet er medlem af pensionsfonden, men ikke af den sagsøgende organisation.

Vidnet gik på talerstolen under årsmødet i pensionsfonden i maj 2001. Anledningen var, at Søren Højberg havde fremsat nogle meget kritiske bemærkninger i anledning af, at reguleringen var udeblevet i årene 1994, 1996 og 1998. Vidnet sagde, at han mente, at IBM's pensionsfond ikke havde givet udtryk for, at man ville dyrtidsregulere pensionerne. Vidnet opfordrede Søren Højberg til at præcisere sine bemærkninger om og hvordan IBM skulle være kommet med løfter om, at en pristalsregulering var noget, som tidligere ansatte havde krav på.

Vidnet har adskillige gange hørt, at ansatte blev opfordret til at sikre sig ved private pensioner, fordi der ikke var nogen garanti for pristalsregulering af pensionen. Vidnet har ikke hørt nogen chefer sige, at regulering givet ville ske hvert andet år.

Vidnet Jørgen Rud Andersen har forklaret, at han blev ansat i IBM den 1. juli 1984 i reklameafdelingen. Vidnet er stadig ansat. Vidnet er medlem af pensionsfonden, men ikke af den sagsøgende organisation.

Vidnet har forklaret, at han, da han var til ansættelsessamtale, blev orienteret om, hvad han skulle lave og om IBM's personalegoder, herunder pensionen. Vidnet var, da han blev ansat 43 år. Vidnet blev orienteret om, at pensionen ikke var pristalsreguleret. Vidnet blev i den forbindelse opfordret til at tegne en privat pension ved siden af. Vidnet har aldrig hørt ledere sige, at pensionen var dyrtidsreguleret. Vidnet har ikke selv forventninger til, at hans pension ville blive dyrtidsreguleret.

Niels Vilttoft.